

WWF Polska

ul. M. Gandhiego 3
02-645 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

Sz. Pan

Warszawa, 12.04.2019

Andrzej Szweda – Lewandowski
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

dotyczy: uwagi Fundacji WWF Polska do projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw,

Szanowny Panie Dyrektorze,

w związku z trwającymi konsultacjami społecznymi propozycji zmian legislacyjnych proponowanych w datowanym na 19 marca 2019 r. projekcie ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw, Fundacja WWF Polska przedstawia poniżej swoje uwagi i rekomendacje zmian wraz z ich uzasadnieniem.

Uwagi Fundacji WWF Polska odnoszą się do projektu, który wraz z uzasadnieniem, ukazał się na stronie Rządowego Centrum Legislacji <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12321402/>).

Nasze uwagi dotyczą przede wszystkim zgodności proponowanych zmian z prawem unijnym i międzynarodowym, a także wpływu tych zmian na jakość ocen oddziaływania na środowisko oraz na uprawnienia organizacji ekologicznych i stron postępowania w procedurze OOS.

Z poważaniem,

Piotr Nieznański
Dyrektor ds. Polityki Środowiskowej

Fundacja WWF Polska

WWF Polska

ul. M. Gandhiego 3
02-645 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

Uwagi Fundacji WWF Polska do projektu ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw

Dostęp do informacji

Zmiany w art. 21

Istota propozycji

W publicznie dostępnym wykazie nie będą już zamieszczane dane na temat postanowień stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Ocena propozycji

Zmiana jest nieuniknioną konsekwencją zmian w art. 47 i 63.

Art. 47 podzielono na trzy ustępy, a kwestia stanowiska dotyczącego konieczności przeprowadzania oceny strategicznej uregulowana została w ust. 3. W związku z tym konieczna była zmiana redakcyjna w art. 21 ust. 2 pkt 4.

Proponowany pkt 4) jest jednak źle zredagowany. Jego proponowane brzmienie w kontekście wprowadzenia do art. 21 ust. 1 („w publicznie dostępnych wykazach zamieszcza się dane(...) o informacji o stanowisku...”) nie ma sensu.

Zrezygnowano z wydawania odrębnego postanowienia o odstąpieniu od oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (poprzednio postanowienie to było uregulowane w art. 63 ust. 2 ustawy ooś), a pozostawiono jedynie postanowienie stwierdzające potrzebę przeprowadzenia oceny. W związku z tym konieczna była zmiana redakcyjna w art. 21 ust. 2 pkt 8.

Zmiany te mają charakter redakcyjny. Są konieczne jeśli zmienione zostaną art. 47 i 63. Na temat zasadności zmian tych dwóch artykułów zobacz odpowiednie, dotyczące ich komentarze.

Brakuje jednak ujęcia w wykazach informacji o ustaleniu zakresu prognozy – patrz uwagi do art. 53.

Rekomendacja

Jeśli zmienione zostaną art. 47 i 63, zmianę w art. 21 należy pozostawić, z tym że punktowi 4 nadać brzmienie:

WWF Polska

ul. M. Gandhiego 3
02-645 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

„4) o stanowisku, o którym mowa w art. 47 ust. 3”.

Ponadto się dodać w art. 21 ust. 2 po punkcie 4 punkt 4a w brzmieniu:

„4a) o stanowisku w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 53 ust. 1.”

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Zmiany w art. 46

Istota propozycji

Zmiany w art. 46 mają w większości charakter redakcyjny z wyjątkiem propozycji w art. 46 ust. 1 pkt 1). Zmiana ta wprowadza dodatkowe kryterium dla wykonywania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) wobec dokumentów planistycznych: muszą one wyznaczać „ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”. Dotychczas wymogu takiego nie było i wszystkie dokumenty planistyczne wymienione w tym przepisie były objęte wymaganiami wykonania SOOŚ.

Ocena propozycji

Zmiany redakcyjne nie budzą zastrzeżeń.

Jeśli chodzi o propozycje co do art. 46 ust. 1 pkt 1) ocena jest niejednoznaczna.

Formalne rzecz biorąc zmiana jest zgodna z dyrektywą SEA¹ i Protokołem SEA².

Wprowadzając w roku 2000 obowiązek SOOŚ wobec dokumentów planistycznych wymienionych w planowanym do zmiany przepisie uznano, że z założenia wszystkie one wyznaczają takie ramy, a więc nie ma potrzeby komplikować procesu decyzyjnego przez wprowadzenie tego kryterium (zob. J. Jendrośka, Komentarz do art. 40 ustawy Prawo ochrony środowiska (w:) Komentarz do ustawy Prawo ochrony środowiska, red. J. Jendrośka, Wrocław 2001, str. 255).

Po wprowadzeniu zmiany otworzy się pole do dyskusji każdorazowo, czy dany dokument planistyczny wyznacza takie ramy i wymaga SOOŚ, czy też nie wyznacza i nie wymaga SOOŚ.

W praktyce wprowadzenie proponowanego zapisu może mieć negatywne konsekwencje – mogą powstać próby omijania przez organy planistyczne obowiązku wykonania SOOŚ, przy czym nie ma mechanizmu, w którym GDOŚ lub RDOŚ mógłby kontrolować sytuację. Dotychczas wszystkie te dokumenty, oraz zmiany w nich, automatycznie były przedstawiane do GDOŚ lub RDOŚ.

Rekomendacja

Nie wprowadzać w art. 46 ust. 1 pkt 1) tego kryterium tzn. skreślić słowa „wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”.

¹ Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. UE L 197 z 27.7.2001)

² Protokół EKG ONZ w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym

WWF Polska

Tel: +48 22 849 8469

+48 22 848 7364

+48 22 848 7592

+48 22 848 7593

ul. M. Gandhiego 3

02-645 Warszawa

Polska / Poland

Fax: +48 22 646 3672

www.wwf.pl

Proponowany nowy art. 46a

Istota propozycji

Proponowany przepis wyklucza przeprowadzanie SOOŚ w stosunku do planów i programów wyłączonych z zakresu dyrektywy SEA.

Ocena propozycji

Propozycja jest zgodna z dyrektywą SEA i Protokołem SEA i – pomimo że dotychczas nie było w ustawie takiego wyłączenia – wydaje się jedynie formalizować dotychczasową praktykę.

Można mieć jednak szereg wątpliwości do strony redakcyjnej:

- 1) Czy wyłączone mają być tylko plany i programy czy również dokumenty o innych nazwach?
- 2) Sformułowanie „których realizacja nie spowoduje znaczącego oddziaływania na obszar Natura 2000” odbiega od sformułowania użytego w art. 46 ust. 1 pkt 3: „których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000” (co w świetle uzasadnienia projektu wydaje się być intencją projektodawcy).
- 3) Zasadą w polskim prawie jest, że organem właściwym do stwierdzenia czy jakieś działanie spowoduje (lub nie) znaczące oddziaływanie na obszar Natura 200 jest tylko GDOŚ/RDOŚ – gdyby zostawić proponowane sformułowanie zasada ta byłaby złamana.

Rekomendacja

Słowa” „których realizacja nie spowoduje znaczącego oddziaływania na obszar Natura 2000” zastąpić słowami: „z wyjątkiem tych, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000”.

Zmiany w art. 47

Istota propozycji

Proponowane zmiany:

- 1) określają procedurę oraz formę prawną stwierdzenia konieczności SOOŚ w odniesieniu do projektów dokumentów innych niż dokumenty wymienione w art. 46,
- 2) rezygnują z kryterium wyznaczania „ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”.

Ocena propozycji

Określenie procedury oraz formy prawnej stwierdzenia konieczności SOOŚ w odniesieniu do projektów dokumentów innych niż dokumenty wymienione w art. 46 ocenić można pozytywnie.

Rezygnację z kryterium wyznaczania „ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko” ocenić można również pozytywnie biorąc pod uwagę że:

WWF Polska

Tel: +48 22 849 8469

+48 22 848 7364

+48 22 848 7592

+48 22 848 7593

ul. M. Gandhiego 3

02-645 Warszawa

Polska / Poland

Fax: +48 22 646 3672

www.wwf.pl

- 1) Kryterium to było niezgodne z dyrektywą SEA i Protokołem SEA, które wprowadzie odnoszą się do „wyznaczania ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć”, ale chodzi w nich o wszelkie przedsięwzięcia a nie tylko o „przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko”.
- 2) Odwołanie do kryterium „wyznaczania ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć” zawarte jest i tak w uwarunkowaniach z art. 49, jakie należy brać pod uwagę.

Zmiana pozostawia pewne niedoskonałości dotychczasowego przepisu:

- 1) Posługuje się pojęciem „organu”, a nie zdefiniowanym w ustawie pojęciem „organu administracji”.
- 2) Nie precyzuje – w przeciwieństwie do dyrektywy SEA i Protokołu SEA – że chodzi o dokumenty strategiczne przygotowywane przez organy administracji a nie przez podmioty prywatne (termin „organ” może bowiem odnosić się też do organów podmiotów prywatnych – jak np. banki, spółki prawa handlowego itp.).

Rekomendacja

Sprecyzować w art. 47 ust. 1, że chodzi o projekty dokumentów przygotowywanych przez organy administracji.

Zmiany w art. 48

Istota propozycji

Istota zmiany polega na wprowadzeniu:

- 1) zastrzeżenia, że odstąpienie od SOOŚ w odniesieniu do dokumentów planistycznych określonych w ustępie 1 pkt 1 i pkt 2 możliwe jest tylko w przypadku uznania, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje w szczególności znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000 – obecnie jest to ogólnie ujęte w ramach zastrzeżenia o braku znaczącego oddziaływania na środowisko,
- 2) możliwości odstąpienia od SOOŚ w odniesieniu do dokumentów planistycznych określonych w ustępie 1 pkt 1 dla obszarów w granicy gminy (głównie mpzp) – w obecnym stanie jest to możliwe tylko wobec zmian tych dokumentów,
- 3) możliwości odstąpienia od SOOŚ w odniesieniu do niewielkich modyfikacji dokumentów planistycznych określonych w ustępie 1 pkt 3 (czyli mogących spowodować znaczące oddziaływania na obszary Natura 2000) – obecnie nie jest to możliwe.

Ocena propozycji

Od strony redakcyjnej można mieć wątpliwości co do sformułowania ustępu 1 – który może być mylnie interpretowany – zob. rekomendacje.

Co do zmian merytorycznych:

Ad 1 – zmiana nie budzi zastrzeżeń.

Ad 2 – zmiana formalnie zgodna z dyrektywą SEA i Protokołem SEA, ale w praktyce może być nadużywana przez gminy do prób obejścia wymogu SOOŚ a także generować dodatkowe obowiązki dla RDOŚ.

WWF Polska

Tel: +48 22 849 8469

+48 22 848 7364

+48 22 848 7592

+48 22 848 7593

ul. M. Gandhiego 3

02-645 Warszawa

Polska / Poland

Fax: +48 22 646 3672

www.wwf.pl

Ad 3 – zmiana formalnie zgodna z dyrektywą SEA (kwestia ta nie jest regulowana Protokołem SEA), ale powstają wątpliwości czy zgodna z dyrektywa siedliskową³?

Dyrektywa siedliskowa przyjmuje zasadę, że w sytuacji gdy dane działanie (w tym dokument strategiczny) może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 – stwierdzenie czy takie działanie rzeczywiście spowoduje (lub nie) znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 możliwe jest jedynie po wykonaniu oceny siedliskowej (czyli niekoniecznie całej oceny strategicznej).

Ponadto proponowana zmiana łamie w pewnym zakresie zasadę, że jedynym organem właściwym do stwierdzenia czy jakieś działanie spowoduje (lub nie) znaczące oddziaływanie na obszar Natura 200 jest tylko GDOŚ/RDOŚ – gdyby zostawić proponowane sformułowanie zasada ta byłaby złamana, bo jest tutaj współdecydowanie organu planistycznego, organu Inspekcji Sanitarnej i GDOŚ/RDOŚ.

Prawidłowe wykonanie zamysłu ustawodawcy wymagałoby wprowadzenia zabiegu takiego jak w przypadku przedsięwzięć, gdzie obok ogólnej oceny oddziaływania na środowisko istnieje też odrębna ocena oddziaływania na obszary Natura 2000.

Rekomendacja

W ustępie 1 dodać po słowie „może” słowa „z zastrzeżeniem postanowień ustępu 3 i 4”.

Nie wprowadzać:

- a) możliwości odstąpienia od SOOŚ w odniesieniu do dokumentów planistycznych określonych w ustępie 1 pkt 1 dla obszarów w granicy gminy,
- b) możliwości odstąpienia od SOOŚ w odniesieniu do niewielkich modyfikacji dokumentów planistycznych określonych w ustępie 1 pkt 3 (czyli mogących spowodować znaczące oddziaływania na obszary Natura 2000).

Zmiany w art. 53

Istota propozycji

Zmiana precyzuje procedurę ustalania zakresu prognozy.

Ocena propozycji

Zamiar sprecyzowania procedury ustalania zakresu prognozy jest jak najbardziej godny poparcia i propozycje projektu są warte poparcia – ale nie rozstrzygają w jakiej formie ostatecznie przyjęty jest, uzgodniony z organami z art. 57 i 58, zakres prognozy.

Sugerować tutaj można przyjęcie tej samej formy jak w przypadku stwierdzenia potrzeby SOOŚ – w art. 47 – czyli „stanowisko”.

Brak jest też obowiązku ujęcia tego „stanowiska” w publicznie dostępnym wykazie.

---

³ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992 ze zm.)

WWF Polska

ul. M. Gandhiego 3
02-645 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

Rekomendacja

W proponowanym ustępie 1 w art. 53 słowa: „zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko” zastąpić słowami: „stanowisko w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.”

Ocena oddziaływania na środowisko przedsięwzięć i ocena habitatowa

Zmiana w art. 63, art. 64 ust. 1, art. 65 i art. 84 ust. 1

Istota propozycji

Dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z II grupy), w odniesieniu do których organy zdecydują o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, nie będzie już wydawane postanowienie o braku potrzeby przeprowadzenia OOS i dopiero następnie decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzająca brak potrzeby przeprowadzenia OOS lecz od razu decyzja. W konsekwencji w art. 84 ust. 1 wprowadza się wymaganie, aby przed wydaniem decyzji środowiskowej stwierdzającej brak potrzeby OOS organ zasięgnął opinii organów, o których mowa w art. 64 - czyli tych, które opiniują potrzebę lub brak potrzeby OOS.

Ocena propozycji

Z punktu widzenia szybkości i ekonomii postępowania zmiana ta jest zasadna, ponieważ rzeczywiście - jak wskazano w uzasadnieniu projektu - obecnie w krótkim odstępie czasowym wydawane są oba te akty o bardzo podobnej treści (przy czym na postanowienie o odstąpieniu od OOS i tak nie przysługuje odrębne zażalenie; zażalenie przysługuje jedynie na postanowienie nakładające obowiązek OOS - zob. art. 65 ust. 2 ustawy oos).

Sposób sformułowania nowych przepisów jest jednak mocno niejasny i będzie budził wątpliwości interpretacyjne. Samo usunięcie ustępu 2 w art. 63 oraz wprowadzenie odesłania do art. 84 ust. 1 nie daje jasnej regulacji w jaki sposób powinien postąpić organ, który stwierdzi brak potrzeby przeprowadzenia oceny. Poniżej zaproponowano zmienione sformułowanie przepisów.

Rekomendacja

Co do zasady pozostawić zmianę polegającą na likwidacji postanowienia o odstąpieniu od OOS, z tym, że odpowiednie przepisy sformułować następująco:

- 1) Art. 63 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
  - 2) *W przypadku, gdy organ nie stwierdzi potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 84.*
- 2) W art. 64 ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

WWF Polska

ul. M. Gandhiego 3
02-645 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

Postanowienie, o którym mowa w art. 63 ust. 1 i decyzję, o której mowa w art. 62 ust. 2, wydaje się po zasięgnięciu opinii:

- 3) W art. 84 ust. 1 - zrezygnować z dodania proponowanego zdania drugiego (zawarte w nim odesłanie nie będzie potrzebne w związku z wprowadzeniem zaproponowanych wyżej zmian w art. 63 ust. 2 i art. 64 ust. 1.

Zmiany i uchycenia proponowane w odniesieniu do art. 63 ust. 2a i art. 65 - pozostawić jak w projekcie ustawy zmieniającej.

Dodanie w art. 64 ust. 1d i ust. 2a oraz zmiana w art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. b)

Istota propozycji

Propozycja zmierza do przywrócenia stanu prawnego sprzed 1 stycznia 2017 r., kiedy to organem właściwym do wydawania decyzji środowiskowych dla przedsięwzięć realizowanych przez gminę (lub podmiot od niej zależny) jest organ tejże gminy (wójt, burmistrz, prezydent miasta). Obecnie organem właściwym w tym zakresie jest RDOŚ.

Jedyną różnicą wprowadzaną przez proponowaną zmianę w stosunku do stanu prawnego sprzed 1 stycznia 2017 r. jest wymaganie, aby w procedurze selekcji prowadzonej dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko RDOŚ wydawał wiążące uzgodnienie odnośnie potrzeby przeprowadzenia OOS (zamiast zwykle stosowanej niewiążącej opinii).

Ocena propozycji

Przekazanie regionalnym dyrektorom ochrony środowiska kompetencji do wydawania decyzji środowiskowych dla przedsięwzięć realizowanych przez gminy, które miało miejsce 3 lata temu uzasadnione było koniecznością transpozycji art. 9a dyrektywy EIA nakazującego unikanie konfliktu interesów pomiędzy organem przeprowadzającym OOS a inwestorem.

W dołączonym do projektu ustawy uzasadnieniu wskazuje się, że konfliktu interesów przestrzegany będzie w ten sposób, iż o samej konieczności przeprowadzenia OOS decydować będzie nie organ gminy (czyli inwestora), ale RDOŚ jako organ zewnętrzny (poprzez swoje wiążące postanowienie). Dodatkowo w uzasadnieniu wskazuje się, że prawidłowość przeprowadzanej przez gminę OOS będzie dodatkowo zapewniona dzięki możliwości zaskarżenia przez RDOŚ każdej decyzji środowiskowej, również tej wydawanej przez organ gminy na rzecz tej gminy (zob. zmiana proponowana w art. 76 ustawy oos).

Proponowane rozwiązania należy uznać za niewystarczające dla prawidłowej transpozycji art. 9a dyrektywy EIA. Kwestia samej selekcji, czyli decyzji co do tego czy OOS ma być przeprowadzona nie wyczerpuje całego procesu oceny. Głównym organem odpowiedzialnym za prawidłowe przeprowadzenie poszczególnych etapów OOS i za wydanie decyzji pozostanie gmina, czyli - sam inwestor. Z pewnością spowoduje to, że

WWF Polska

Tel: +48 22 849 8469

+48 22 848 7364

+48 22 848 7592

+48 22 848 7593

ul. M. Gandhiego 3

02-645 Warszawa

Polska / Poland

Fax: +48 22 646 3672

www.wwf.pl

organ ten „znajdzie się w sytuacji, której konsekwencją może być konflikt interesów” - o czym mówi art. 9a dyrektywy.

Także przyznanie RDOŚ uprawnień z art. 76 nie rozwiązuje sytuacji, ponieważ są to uprawnienia o charakterze nadzwyczajnym (nie jest to rutynowe postępowanie), z których RDOŚ może, ale nie musi korzystać, nawet w przypadku stwierdzenia, że zaistniały jakieś nieprawidłowości w procedurze wydawania decyzji środowiskowej.

Rekomendacja

Odrzucić proponowaną zmianę. Pozostawić bez zmian obecne kompetencje RDOŚ do wydawania decyzji środowiskowych dla przedsięwzięć, których investorem jest gmina lub podmiot zależny.

Zmiana w art. 64 ust. 3a i brakująca zmiana w art. 84 ust. 1a

Istota propozycji

Przepis poszerza zakres obowiązków, których włączenie do decyzji środowiskowej wydawanej bez przeprowadzenia OOŚ mogą rekomendować RDOŚ i organ Wód Polskich w swoich opiniach wskazujących na brak potrzeby przeprowadzenia OOŚ.

Obecnie organy te będą mogły rekomendować także nałożenie obowiązku monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Ocena propozycji

Zmianę należy ocenić pozytywnie; możliwość włączenia obowiązku monitorowania do decyzji środowiskowej wydanej bez przeprowadzenia OOŚ jest korzystna.

Jednocześnie jednak **zmianie tej musi towarzyszyć odpowiednia zmiana art. 84 ust. 1a ustawy, tak aby umożliwić także organowi wydającemu decyzję zastosowanie się do rekomendacji, o której mowa w art. 64 ust. 3a.** Tymczasem projekt proponuje wprowadzić pewną zmianę w art. 84 ust. 1a ustawy (na ten temat - zob. niżej), ale nie taką, która umożliwiłaby nałożenie w decyzji obowiązku monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Rekomendacja

Pozostawić zmianę proponowaną w art. 64 ust. 3a.

Artykułowi 84 ust. 1a nadać brzmienie:

„1a. W decyzji, o której mowa w ust. 1, właściwy organ może określić warunki lub wymagania, o których mowa w art. 82 ust. 1 pkt 1 lit. b lub c, lub nałożyć obowiązek wykonania działań, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 2 lit. b **lub c.**”

WWF Polska

Tel: +48 22 849 8469

+48 22 848 7364

+48 22 848 7592

+48 22 848 7593

ul. M. Gandhiego 3

02-645 Warszawa

Polska / Poland

Fax: +48 22 646 3672

www.wwf.pl

Zmiana w art. 74 ust. 3

Istota propozycji

Proponowana zmiana ogranicza - z 20 do 10 - liczbę stron powyżej której nie dokonuje się już zawiadomień indywidualnych (listownych) lecz zawiadamia się strony w formie publicznego obwieszczenia, zgodnie z art. 49 Kpa, tj. „w formie publicznego obwieszczenia, w innej formie publicznego ogłoszenia zwyczajowo przyjętej w danej miejscowości lub przez udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego organu”.

Ocena propozycji

Celem propozycji jest przyspieszenie postępowania w sprawie wydania decyzji środowiskowej.

Niewątpliwie osłabia jednak ona pozycję stron postępowania.

Poinformowanie o czynności postępowania doręczone listem jest bez wątpienia bardziej skuteczne niż wywieszenie łatwego do przeoczenia ogłoszenia „w miejscu zwyczajowo przyjętym” - czyli na przykład na tablicy ogłoszeń organu - lub nawet w BIP (trzeba przy tym zauważyć, że art. 49 Kpa nawet nie wymaga obowiązkowego umieszczenia ogłoszenia w BIP, wskazując to tylko jako jedną z opcji).

Powyższa uwaga dotyczy zwłaszcza pierwszej czynności postępowania, czyli jego wszczęcia, kiedy ewentualne strony nie wiedza nawet, że należałoby zachować czujność i regularnie sprawdzać tablice ogłoszeń czy BIP.

W powiązaniu z innymi przepisami ograniczającymi prawa stron (proponowane ust. 3b-3h w art. 74), omawiana zmiana przyczyni się do pogorszenia ich pozycji w postępowaniu i utrudni wykonywanie ich praw.

Proponowana zmiana może też mieć pewien pozytywny skutek dla zainteresowanych sprawą organizacji pozarządowych, które dzięki publicznym obwieszczeniom będą miały szansę dowiedzieć się o prowadzonym postępowaniu nawet wówczas, gdy nie jest wymagana procedura z udziałem społeczeństwa. Ten pozytywny częściowo skutek nie przeważa jednak nad ogólną negatywną oceną proponowanej zmiany przepisu - którego głównym zadaniem jest przecież zabezpieczenie interesów stron postępowania.

Rekomendacja

Odrzucić proponowaną zmianę.

Zmiana w art. 74 ust. 3a

Istota propozycji

Ustęp 3a został do art. 74 wprowadzony od dnia 1 stycznia 2018 r. Obecnie proponuje się jego modyfikację w pkt 1). Za strony nie będą już uważane osoby posiadające prawa rzeczowe do nieruchomości bezpośrednio graniczących z działką, na której planowane jest przedsięwzięcie, ale do nieruchomości położonych w odległości nie większej 100 m od terenu, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie. Nie chodzi przy tym

WWF Polska

Tel: +48 22 849 8469

+48 22 848 7364

+48 22 848 7592

+48 22 848 7593

ul. M. Gandhiego 3

02-645 Warszawa

Polska / Poland

Fax: +48 22 646 3672

www.wwf.pl

o odległość od granic działki, na której przedsięwzięcie będzie realizowane, ale od miejsca (terenu), gdzie będzie ono faktycznie posadowione. W konsekwencji w odniesieniu do niektórych przedsięwzięć krąg stron może się zwiększyć w stosunku do obecnej regulacji, ponieważ z kręgu stron nie będą już wykluczeni np. właściciele nieruchomości oddzieleni od planowanego przedsięwzięcia jedynie drogą (działką drogową). W odniesieniu do innych przedsięwzięć krąg stron może się jednak zmniejszyć, np. nie będą już stronami właściciele działek bezpośrednio sąsiadujących z działką, na której ma być posadowione przedsięwzięcie, o ile działka ta jest odpowiednio duża i zachowana zostanie oględność 100 m między przedsięwzięciem (np. budynkiem) a granicą działki.

Ocena propozycji

Ustęp 3a - zarówno w obecnym, jak i w proponowanym brzmieniu - generalnie ogranicza krąg stron postępowania w stosunku do zasad ogólnych określonych w art. 28 Kpa. Jest to rozwiązanie wątpliwe z punktu widzenia dyrektywy EIA⁴ i konwencji z Aarhus⁵.

Oba te katy prawne wymagają - w odniesieniu do postępowań wymagających udziału społeczeństwa, a więc takich jak postępowanie w sprawie decyzji środowiskowej - aby osoby mające wystarczający interes w sprawie miały dostęp do procedury odwoławczej (art. 9 ust. 2 konwencji, art. 11 dyrektywy).

Wprawdzie oba te akty prawne pozostawiają poszczególnym państwom pewną swobodę w określaniu co może stanowić interes prawny, to jednak określenie to nie może być zbyt restrykcyjne - państwa mają kierować się tu celem, jakim jest **przyznanie zainteresowanej społeczności szerokiego dostępu do wymiaru sprawiedliwości**.

W prawie polskim przyznanie dostępu do wymiaru sprawiedliwości wymaga przyznania statusu strony.

Tymczasem ust. 3a dość arbitralnie ogranicza krąg stron przesądając, że osoby spoza kręgu wyznaczonego przez ten przepis nigdy nie będą miały w sprawie interesu prawnego, tzn. nigdy oddziaływanie przedsięwzięcia nigdy nie będzie dotyczyło ich prawa do nieruchomości.

Punkt 3) w ustępie 3a pozornie zostawia furtkę, dzięki której organ nadal - tak jak czynił to poprzednio na podstawie art. 28 Kpa - mógłby rozważać w czy właściciel nieruchomości położonej dalej niż 100 m od przedsięwzięcia może być narażony na jego potencjalne oddziaływanie. Sposób sformułowania pktu 3 jest jednak bardzo restrykcyjny. Dotyczy tylko takiego „znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia, które może wprowadzić ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości, zgodnie z jej aktualnym przeznaczeniem”. Wprowadzenie ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości będzie jednak w praktyce miało miejsce niezwykle rzadko. Miałoby miejsce np. w sytuacji, gdyby właściciel nieruchomości prowadził gospodarstwo ekologiczne, a wymogi dotyczące takich gospodarstw zabraniałyby prowadzić ekologicznych upraw w określonej odległości od np. zakładu emitującego do powietrza określoną substancję. W przypadku jednak

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. UE L 26 z 28.1.2012)

⁵ Konwencja sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 706)

WWF Polska

ul. M. Gandhiego 3
02-645 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

zwykłych uciążliwości - np. zapachowych czy hałasu - trudno mówić, że wprowadzają one ograniczenia z korzystania z np. nieruchomości mieszkalnej. Właściciel tej nieruchomości nadal jak najbardziej może wykorzystywać ją na cel mieszkalny, tyle że jest to mniej przyjemne, spokojne, satysfakcjonujące itd.

W stanie prawnym przed wprowadzeniem ustępu 3a sądy administracyjne orzekały, że za stronę postępowania w sprawie decyzji środowiskowej powinny być uznane nie tylko te osoby, których interes prawny został naruszony, lecz to, czy interes taki osobie przysługuje. Natomiast o istnieniu interesu prawnego świadczy już sam fakt możliwości oddziaływania planowanej inwestycji na nieruchomość. Chodziło o to, aby osoba potencjalnie narażona na oddziaływanie mogła właśnie podczas postępowania zweryfikować jakie będzie rzeczywiście oddziaływanie na jej nieruchomość, mogła wnosić uwagi do przedstawionej dokumentacji itd. (zob. np. wyroki: z dnia 19 grudnia 2017 r. (II OSK 815/17), z dnia 8 marca 2018 r. (II OSK 1244/17), z dnia 29 stycznia 2016 r. (II OSK 1340/14)).

W obecnym stanie prawnym tego typu interpretacja nie byłaby już raczej możliwa, ponieważ przepis wymaga wykazania nie tylko tego, że sprawa dotyczy interesu prawnego danej osoby, ale że interes ten został naruszony - poprzez wprowadzenie ograniczenia w zagospodarowaniu nieruchomości.

Poprzednie regulacja znacznie lepiej wdrażały do polskiego prawa wymagania dyrektywy EIA i konwencji z Aarhus.

Rekomendacja

Usunąć ust. 3a w całości (także w obecnym brzmieniu).

Dodanie ust. 3b-3h w art. 74

Istota propozycji

Propozycja zmierza do:

- 1) ograniczenia obowiązku organu w zakresie aktualizowania kręgu stron i przerzucenie ten obowiązek za same strony (ust. 3b, 3d, 3f),
- 2) przyjęciu pewnych domniemań i ułatwień w przypadku braku odpowiednich danych odnośnie właścicieli nieruchomości i nieuregulowanego stanu prawnego nieruchomości (ust. 3b, 3f, częściowo 3g, 3h),
- 3) pozbawieniu praw strony spadkobierców właściciela nieruchomości, która kwalifikuje go do uznania za stronę postępowania dopóki nie uzyskają sądowego potwierdzenia nabycia spadku i nie przedstawią organowi dowodu tego nabycia - przy czym na czas postępowania spadkowego postępowanie w sprawie decyzji środowiskowej nie zostanie zawieszona (częściowo ust. 3g, ust. 3c in fine).

WWF Polska

Tel: +48 22 849 8469

+48 22 848 7364

+48 22 848 7592

+48 22 848 7593

ul. M. Gandhiego 3

02-645 Warszawa

Polska / Poland

Fax: +48 22 646 3672

www.wwf.pl

Ocena propozycji

d 1) Propozycje można uznać za uzasadnione i akceptowalne. Nałożenie obowiązku zadbania o swoje interesy na nabywców i zbywców nieruchomości nie wydaje się nadmiernym obciążeniem.

Ad 2) Te rozwiązania mogą budzić pewne wątpliwości, jako że zdejmują z organów obowiązek aktywnego ustalania stron postępowania, jednak ze względu na to, że:

- przy braku odpowiednich danych w rejestrach ustalenie takich danych rzeczywiście często jest niemożliwe,
- ust. 3f przewiduje tu zastosowanie publicznego informowania stron, jest pewna szansa, że takie nieujawnione strony dowiedzą się o postępowaniu i do niego zgłoszą przedstawiając odpowiednie dokumenty potwierdzające ich prawa,

- propozycje te można uznać za akceptowalne.

Ad 3) Rozwiązania dotyczące spadkobierców budzą najwięcej wątpliwości, ponieważ mogą naruszać ich prawa. Postępowanie spadkowe trwa niekiedy dość długo, co oznacza, że spadkobierca będzie w stanie wykazać swojego prawa do nieruchomości w postaci stwierdzenia nabycia spadku. Tymczasem postępowanie w sprawie decyzji środowiskowej nie zostanie zawieszona na czas postępowania spadkowego (przesądza o tym ust. 3c wyłączający stosowanie art. 97 Kpa).

Z drugiej strony właśnie długi czas trwania postępowania spadkowego nadmiernie wydłużałby czas postępowania w sprawie decyzji środowiskowej.

W przypadku, gdyby prawo polskie nie ograniczało tak drastycznie kręgu stron postępowania na etapach decyzji następujących po decyzji środowiskowej (pozwolenia na budowę, koncesji na wydobycie kopalin itd.), wyłączenie takich spadkobierców na etapie decyzji środowiskowej nie byłoby aż tak problematyczne. Tymczasem jednak w polskim systemie prawnym decyzja środowiskowa jest jedynym momentem w procesie inwestycyjnym, w którym osoby potencjalnie narażone na oddziaływanie przedsięwzięcia mogą bronić swoich praw.

Niezależnie od powyższych zastrzeżeń trzeba wskazać, że ust. 3g jest sformułowany niegramatycznie („Przez niuregulowany stan prawny należy rozumieć (...) również nieruchomość (...”).

Rekomendacja

Ust. 3g nadać brzmienie:

„Przez niuregulowany stan prawny należy rozumieć także sytuację, kiedy ze względu na brak księgi wieczystej, zbioru dokumentów albo innych dokumentów nie można ustalić osób, którym przysługują do nieruchomości prawa rzeczowe.”

Z ust. 3c usunąć słowa: „lub w przypadku gdy dane te stały się nieaktualne na skutek śmierci jednej ze stron tego postępowania”.

WWF Polska

ul. M. Gandhiego 3
02-645 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

Zmiana w art. 74a ust. 2

Istota propozycji

Propozycja zmierza do ograniczenia wymaganego okresu doświadczenia autorów raportów i prognoz z 5 do 3 lat.

Ocena propozycji

Najważniejszym kryterium kompetencji autora jest jakość przygotowanych przez niego raportów i prognoz, a nie sam okres od jakiego zajmuje się opracowywaniem raportów. Można jednak zakładać, że dłuższe doświadczenie przynajmniej w pewnym stopniu przełoży się na jakość wykonywanej pracy, w związku z czym można rekomendować pozostanie przy dotychczasowych wymaganiach.

Rekomendacja

Pozostać przy dotychczasowej treści przepisu.

Zmiana w art. 75 ust. 4-5

Istota propozycji

Propozycja zmierza do uregulowania formy prawnej współdziałania organów w przypadku, gdy przedsięwzięcie położone jest na terenie dwóch lub większej ilości gmin (gdy właściwy do wydania decyzji środowiskowej jest organ gminy) albo - odpowiednio - województw (gdy właściwy jest RDOŚ). Obecnie przepisy stanowią, że organ, na terenie którego położona jest większa część przedsięwzięcia mają wydawać decyzją „w porozumieniu” z pozostałymi organami, przy czym forma owego porozumienia nie była określona. W praktyce zdarzały się np. „porozumienia” przyjmujące kształt podobny do dwustronnej umowy pomiędzy organami gmin. Sądy administracyjne stanęły natomiast na stanowisku, że porozumienie to powinno mieć formę postanowienia wydawanego przez organ gminy (albo województwa), na terenie której położna jest mniejsza część przedsięwzięcia, przy czym powinno to być postanowienie o charakterze wiążącym dla organu prowadzącego postępowanie (zob. np. wyrok w Gdańsku z dnia 20 czerwca 2018 r., II SA/Gd 226/18).

Ocena propozycji

Uregulowanie formy współdziałania organów należy ocenić pozytywnie. Wydaje się jednak, że bardziej właściwą formą tego współdziałania byłoby uzgodnienie, które ma charakter wiążący, a nie niewiążąca opinia. Dawałoby to organom współdziałającym w sprawie realny wpływ na treść wydawanej decyzji, która będzie przecież wykonywana także terenach należących do ich właściwości.

WWF Polska

ul. M. Gandhiego 3
02-645 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

Rekomendacja

Popieramy proponowaną zmianę, równocześnie rekomendujemy „opinię” zastąpić „uzgodnieniem”.

Zmiana w art. 76

Istota propozycji

Obecnie pewne nadzwyczajne uprawnienia w przypadku nieprawidłowości w zakresie postępowań związanych z OOS przysługują Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska. Proponowana zmiana przenosi te kompetencje do RDOŚ (który wyjątkowo może przekazać je do GDOŚ) oraz rozszerza ich zakres.

Ocena propozycji

Proponowaną zmianę należy ocenić pozytywnie. Doprecyzowania wymaga ust. 7 proponowanego artykułu, ponieważ obecnie przyznaje on RDOŚ prawo do „przedstawienia stanowiska”, tak jakby był to jakiś środek nadzwyczajny. Tymczasem przedstawianie stanowiska przez RDOŚ w tej sprawie jest normalną procedurą przewidzianą w art. 96. Środkiem nadzwyczajnym staje się dopiero wówczas, gdy organ właściwy do przyjęcia zgłoszenia nie zainicjuje tej procedury.

Ponadto, skoro ustęp 7 odnosi się do zgłoszeń, o których mowa w art. 96 ust. 1, to tym bardziej uprawnieniem RDOŚ należałoby objąć decyzje, o których mowa w art. 96 ust. 1.

Rekomendacja

- po ustępie 5 dodać ustęp o treści:
„6. W przypadku stwierdzenia, że decyzje wymagane przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięć, o których mowa w art. 96 ust. 1 zostały wydane bez przeprowadzenia procedury, o której mowa w art. 96-98, jeżeli procedura ta była wymagana, właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska może skierować wystąpienie, którego treścią może być w szczególności wniosek o stwierdzenie nieważności tej decyzji”
- i kolejne ustępy przenieść;
- ustępowi oznaczonemu obecnie jako 7 nadać brzmienie:
*„8. W przypadku zgłoszeń dotyczących przedsięwzięć, o których mowa w art. 96 ust. 1, właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska może przedstawić stanowisko, czy przedsięwzięcie może potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 **także w przypadku, gdy organ właściwy do przyjęcia zgłoszenia nie wydał postanowienia, o którym mowa w art. 96 ust. 3.** Przepis ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio”.*

WWF Polska

ul. M. Gandhiego 3
02-645 Warszawa
Polska / Poland

Tel: +48 22 849 8469
+48 22 848 7364
+48 22 848 7592
+48 22 848 7593
Fax: +48 22 646 3672
www.wwf.pl

Zmiana w art. 81 ust. 1

Istota propozycji

- 1) Zmiana polega na zmianie przesłanki zastosowania przepisu z sytuacji, gdy „z OOŚ wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany” na sytuację, gdy występuje „brak możliwości realizacji”.
- 2) Dodatkowo precyzuje się, że organ może wybrać proponowany wariant spośród tych, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5.

Ocena propozycji

Zmiana, o której mowa w pkt 1) powyżej jest niekorzystna, ponieważ ogranicza możliwość działania organu tylko do sytuacji, gdy wariant proponowany przez inwestora jest niemożliwy do realizacji - czyli albo niemożliwy fizycznie, albo prawnie niedopuszczalny ze względu na niezgodność z mpzp czy na przesłanki, o których mowa w art. 81 ust. 2 lub 3 - a więc do sytuacji, gdy przedsięwzięcie i tak nie mogłoby być zrealizowane, w tym ze względu na obowiązek odmowy wydania decyzji środowiskowej.

Zmianę, o której mowa w pkt 2) powyżej można uznać za korzystną.

Rekomendacja

Odrzucić zmianę, o której mowa w pkt 1) powyżej; przyjąć zmianę, o której mowa w pkt 2) powyżej.

Dodanie ust. 4 w art. 81

Istota propozycji

Proponuje się, aby organ prowadzący postępowanie nie mógł odmówić wydania decyzji środowiskowej ze względu na negatywny wpływ przedsięwzięcia na cele środowiskowe dotyczące ochrony wód, o ile organ Wód Polskich uprzednio wydał opinię o braku potrzeby przeprowadzenia OOŚ (i w związku z tym, zgodnie art. 77 ust. 1 pkt 4 ustawy ooś nie bierze już udziału w uzgadnianiu warunków decyzji środowiskowej).

Ocena propozycji

Zmiana niekorzystna, ponieważ uniemożliwia odmowę wydania decyzji nawet jeśli z raportu wynikałoby, że przedsięwzięcie wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w ramowej dyrektywie wodnej (RDW). Takie postępowanie byłoby niezgodne z wymaganiami RDW, która nakazuje państwom członkowskim powstrzymywanie się od działań, które utrudniałyby osiągnięcie celów środowiskowych dotyczących wód.

WWF Polska

Tel: +48 22 849 8469

+48 22 848 7364

+48 22 848 7592

+48 22 848 7593

ul. M. Gandhiego 3

02-645 Warszawa

Polska / Poland

Fax: +48 22 646 3672

www.wwf.pl

Może okazać się, że organ Wód Polskich popełni błąd stwierdzając na etapie selekcji, że OOŚ nie będzie potrzebna - podczas gdy po przeprowadzeniu dalszych badań i sporządzeniu raportu okaże się, że negatywny wpływ na cele środowiskowe jednak wystąpił.

Być może zmiana ta podyktowana była tym, że w opisanej sytuacji organ Wód Polskich nie będzie włączony w wydawanie decyzji środowiskowej (zgodnie art. 77 ust. 1 pkt 4), a więc zabraknie organu kompetentnego, który mógłby ów szkodliwy wpływ na osiągnięcie celów środowiskowych stwierdzić. W takim jednak razie należy raczej uchylić zmienić art. 77 ust. 1 pkt 4 ustawy w taki sposób, aby organ Wód Polskich zawsze uczestniczył w postępowaniu, a nie dodawać proponowany ust. 4 do art. 81.

Rekomendacja

Odrzucić proponowaną zmianę.

Art. 77 ust. 1 pkt 4 nadać brzmienie:

4) uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z organem właściwym w sprawach ocen wodnoprawnych, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne.

Dodanie ust. 9a do art. 97

Istota propozycji

Stroną w postępowaniu w sprawie wydania postanowienia RDOŚ odnośnie potrzeby przeprowadzenia oceny habitatowej ma być tylko inwestor.

Obecnie już tego typu ograniczenie obowiązuje w odniesieniu do kolejnego postanowienia wydawanego przez RDOŚ w toku oceny habitatowej, a mianowicie tego, które określa już warunki realizacji przedsięwzięcia (art. 98 ust. 7a ustawy ooś).

Ocena propozycji

Zarówno proponowana zmiana, jak i obowiązujący już art. 98 ust. 7a należy uznać za niezgodne z Konwencją z Aarhus.

Trybunał Sprawiedliwości UE w wyroku w sprawie C-243/15 (VLK II) stwierdził:

„Decyzje wydawane przez właściwe organy krajowe w kontekście art. 6 ust. 3 dyrektywy 92/43, bez względu na fakt, czy są to decyzje dotyczące udziału w postępowaniu w przedmiocie wydania pozwolenia, konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania danego planu lub przedsięwzięcia na środowisko obszaru chronionego czy też stosowności wniosków wyciągniętych z takiej oceny co do ryzyka, jakie dany plan lub przedsięwzięcie stwarza dla integralności danego obszaru, bez względu na to, czy są to decyzje odrębne, czy będące częścią decyzji o wydaniu pozwolenia, są decyzjami, które wchodzą w zakres zastosowania art. 9 ust. 2 konwencji z Aarhus”. (pkt 56 wyroku).

WWF Polska

Tel: +48 22 849 8469

+48 22 848 7364

+48 22 848 7592

+48 22 848 7593

ul. M. Gandhiego 3

02-645 Warszawa

Polska / Poland

Fax: +48 22 646 3672

www.wwf.pl

Decyzje te (i przewidziane w prawie polskim postanowienia) uznane zostały mianowicie za rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit b) Konwencji z Aarhus⁶ - i jako takie podlegające artykułowi 9 ust. 2 Konwencji.

Art. 9 ust. 2 Konwencji z Aarhus nakazuje mianowicie zapewnienie dostępu do sądu nie tylko organizacjom ekologicznym, ale także członkom zainteresowanej społeczności mającym w sprawie wystarczający interes. Posiadania owego interesu przez osoby inne niż inwestor nie można wykluczać a priori, ograniczając ustawowo krąg stron - kwestia ta powinna być badana w każdej sprawie indywidualnie.

Rekomendacja

Odrzucić proponowaną zmianę. Uchylić ust. 7a w art. 98.

Postępowanie transgraniczne

Zmiany w art. 108

Proponowane zmiany:

- 1) wprowadzają nowe zasady w przypadku oddziaływania transgranicznego na więcej niż jedno państwo – teraz sprawa nie jest regulowana wyraźnie, ale w świetle istniejących przepisów dokumentacja musi być sporządzona w języku każdego z narażonych państw (przetłumaczona), podczas gdy w myśl propozycji dokumentacja ma być sporządzana przez wnioskodawcę albo w języku angielskim, albo w języku tylko jednego z narażonych państw
- 2) rozszerzona jest lista dokumentów podlegających przekazaniu do GDOŚ;
- 3) ograniczony jest krąg dokumentów podlegających tłumaczeniu.

Ocena propozycji

Ad 1). Proponowane zmiany budzą wątpliwości z punktu widzenia zgodności z Konwencją Espoo⁷, w której zasadą jest porozumienie między zainteresowanymi państwami odnośnie języka tłumaczenia dokumentacji. Jednostronne rozstrzygnięcie o tym (a taką sytuację przewiduje projekt ustawy w odniesieniu do oddziaływania transgranicznego na więcej niż jedno państwo) wydaje się niezgodne z Konwencją i może być przyczyną kłopotów.

Ad 2) Zmiana nie budzi zastrzeżeń i wydaje się uzasadniona. Brakuje jednak wyraźnej wzmianki o przekazywaniu przetłumaczonej dokumentacji.

Ad 3) Wykluczenie wniosku o wydanie decyzji z zakresu dokumentów podlegających tłumaczenia nie wydaje się uzasadnione zwłaszcza w sytuacji, gdy stwierdzenie oddziaływania transgranicznego następuje w

⁶ Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 706)

⁷ Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110 z późn. zm.).

WWF Polska

Tel: +48 22 849 8469

+48 22 848 7364

+48 22 848 7592

+48 22 848 7593

ul. M. Gandhiego 3

02-645 Warszawa

Polska / Poland

Fax: +48 22 646 3672

www.wwf.pl

przypadku określonym w art. 88 ust 1 pkt 2) ustawy, gdzie wniosek o wydanie decyzji jest kluczowym dokumentem.

Ponadto zwrócić należy uwagę, że ani obecne, ani projektowane przepisy nie biorą pod uwagę wprowadzonego przez drugą poprawkę do Konwencji Espoo zobowiązania do wszczęcia procedury transgranicznej już na etapie ustalenia zakresu raportu (obecnie art. 2.11 Konwencji z Espoo).

Ustalenie zakresu jest w Polsce obowiązkowe (art. 69 ust. 2 ustawy ooś), w przypadku gdy przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko może mieć oddziaływanie transgraniczne. Odpowiednio do tego państwa narażone powinny mieć możliwość udziału w ustaleniu zakresu i tłumaczone powinno być też postanowienie z art. 69 ust. 3 ustawy określające zakres raportu.

Rekomendacja

W art.108:

1) w ust. 1 pkt 1 podpunkty a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) w języku państwa lub państw, na terytorium których może znacząco oddziaływać przedsięwzięcie,

b) w przypadku stwierdzenia możliwości wystąpienia znaczącego oddziaływania na terytorium znacznej liczby państw – w języku angielskim”.

2) w ust. 1 w punkcie 3 dodać podpunkt f) w brzmieniu:

„f) dokumentację, o której mowa w punkcie 1.”

3) w ust. 4 punktowi 3) nadać brzmienie:

„4) postanowienia, o których mowa w art. 63 ust. 1 i w art. 69 ust. 3 – jeśli zostały wydane”.

Zmiany w art. 109

Istota propozycji

Zmiana ogranicza dokumenty przekazywane państwu, które w odpowiedzi na powiadomienie GDOS wyraziło chęć uczestnictwa w procedurze – w myśl zmiany przekazywany ma być tylko raport.

Ocena propozycji

O ile nie ma potrzeby przekazywania wniosku – bo powinien on być przekazany wraz z powiadomieniem – to celowe wydaje się przekazywanie zarówno raportu (co jest przewidziane) jak i postanowienia o ustaleniu zakresu raportu, jeśli zostało wydane.

Nie ma też wzmianki o tym, że mają to być dokumenty przetłumaczone zgodnie z art. 108 ust. 1 pkt 1.

Rekomendacja

W art.109 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przekazuje temu państwu nieprzekazane wcześniej elementy dokumentacji, o której mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1, w tym zwłaszcza:

a) postanowienia, o których mowa w art. 63 ust. 1 i w art. 69 ust. 3 – jeśli zostały wydane,

b) raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko”.